

«ЗЕЛЕНА КОНЦЕПЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ» У КИТАЇ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО ФІЛОСОФІЇ ЕКОЛОГІЇ

ЧЖАН, ХУНВЕЙ¹

Анотація

Стаття присвячена питанню розгляду концепції «Зеленої концепції освіти» у загальній системі освіти Китайської Народної Республіки. Підкреслено, що одним з важливих кроків до запобігання нових екологічних проблем в цьому напрямку постає розробка та просування «зеленої» концепції, як важливої ініціативи держави щодо збереження екосистеми країни. **Мета та формулювання цілей статті** – розглянути основні праці сучасних китайських науковців присвячені розумінню та розвитку «зеленої концепції» в навчальних закладах КНР. **Завдання дослідження:** 1) розкрити основні концепти становлення сучасних екологічних поглядів у китайській філософії; 2) проаналізувати значення «зеленої концепції» як частини сучасної китайської культури; 3) розкрити зв'язок «зеленої концепції» з традиційним розумінням образу природи в Китайській філософії, як традиційної частини людського життя; 4) аргументувати екологічні новоутворені поняття та їх важливість у спільній відповідальності всього світу за екологічні проблеми. **Мета та завдання дослідження** спрямовані на продовження наукового огляду сучасних досліджень серед філософських, освітніх та екологічних галузей науки щодо понять «природа» та «образ природи» у сучасній світовій та китайській філософії. Враховуючи сучасне знання та аби запобігти настанню глобальної екологічної катастрофи та насамперед разом з економічним та екологічним розвитком зберегти людську цивілізацію, настав час та відповідні можливості розглянути питання про зміну стосунків та відношення між людьми та природою, оскільки змінилася загальна система погляду філософії на відповідну концепцію природи, спільнота стоїть на важкому але необхідному шляху на якому сумісню зі стійким розвитком, будуть робитися поступово кроки до подолання проблем існування та збереження біорізноманіття. Саме тому традиційний світогляд важливо враховувати при побудові екологічних концепцій. Досить часто «нове» є забуте «старе» – а саме гармонія та шанобливе ставлення до природи, яке завжди є історично сформованим та національно забарвленим сприйняттям оточуючого світу. Слід нагадати, що сучасна екологічна концепція природи сформувалася на основі нового осмислення феномену глобальної екологічної кризи та знань, які сформовані на базі останніх досягнень сучасної науки. «Зелений» екологічний погляд на довкілля є важливою філософською основою для теорії та стратегії сталого розвитку. Слід нагадати, що Китайська традиційна етика підкреслює «єдність неба і людини», і розглядає Всесвіт як органічне ціле. Ідея єдності так само включає збереження порядку самої природної системи а також турботу про інші неживі природні системи.

Ключові слова: природа, образ природи, природний гуманізм, довкілля, китайська філософія, модернізм, постмодернізм, «зелена концепція».

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Концепція природи як і будь який феномен в сучасному світі відповідно отримує нові трансскрипції власного змісту за допомогою нових стратегій, які відповідають змінам в технологічному плані та світогляді сучасного людства та його діяльності в глобальному плані (余正荣, 2002). Механістичний погляд на природу, що сформувався в попередні часи поступово заміщується новим розумінням як природи, так і відношенням до довкілля у людства, тим самим змінюється установка на розуміння природи, як виключно

сировинної бази. Можна сказати, що попередні концепції розуміння природи та взаємодії з нею людства є ідеологічною першопричиною сьогоднішніх напружених відносин та екологічної кризи. У зв'язку з безперервним розвитком економіки та суспільства екологічна ситуація стала предметом заклопотаності суспільства. Серйозність екологічної кризи змушує людей вживати відповідних заходів для пом'якшення проблем, що виникли. Одним з кроків до запобігання нових екологічних проблем є насамперед розробка та просування «зеленої» концепції у вищій освіті, як важливої ініціативи держави щодо збереження екосистеми. Аналіз етичної цінності просування зеленої концепції в коледжах та університетах КНР може забезпечити більш глибоке розуміння етичної цінності, втіленої у зеленій концепції, що може відіграти певну позитивну роль захисті

Corresponding author:

¹ Інститут соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (Харків, Україна)

E-mail: zhwhsd@163.com

ORCID iD: [ORCID ID: orcid.org/0009-0008-0227-8133](https://orcid.org/0009-0008-0227-8133)

екологічного середовища та формування нового позитивного екологічного ставлення до оточуючого середовища та гармонійного існування суспільства у майбутньому.

Мета та формулювання цілей статті – розглянути основні праці сучасних китайських науковців присвячені розумінню та розвитку «зеленої концепції» в навчальних закладах КНР.

Завдання дослідження: 1) розкрити основні концепти становлення сучасних екологічних поглядів у китайській філософії; 2) проаналізувати значення «зеленої концепції» як частини сучасної китайської культури; 3) розкрити зв'язок «зеленої концепції» з традиційним розумінням образу природи в Китайській філософії, як традиційної частини людського життя; 4) аргументувати екологічні новоутворені поняття та їх важливість у спільній відповідальності всього світу за екологічні проблеми.

Мета та завдання дослідження спрямовані на продовження наукового огляду сучасних досліджень серед філософських, освітнянських та екологічних галузей науки щодо понять «природа» та «образ природи» у сучасній світовій та китайській філософії

Методологія. Розв'язання поставлених перед автором задач обумовило використання в статті методів структурно-функціонального аналізу, антропологічної інтерпретації з певними елементами моделювання та семантичного аналізу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Китайські автори глибоко аналізують етичну цінність просування зеленої концепції в університетах та етичну цінність, втілену в зеленій концепції, аналізують відносини між людиною та природою з філософської точки зору та змінюють погляд на природу, щоб створити екологічний погляд на природу, сумісний із стійким розвитком, у тому числа Ше Чженьгун (余正荣, 2002), Чжан Сяохун (张晓红, 2003, 1, с. 24-25), Чжан Цинмін (张青民, 2007, 1, с. 5-7.) та Лі Лянмей (李良美, 2005, 1, с. 47-51) пропагують «зелену концепцію» (绿色理念), просувають зелену освіту будують зелені університети та вирощують таланти з високою екологічною якістю. Серед них У Цзіся (吴继霞, 2002, 4, 16-19), Чжан Юньцен (张运增, 2001, 1, с.70), Юань Цзіньцунь (袁金群, 2010, 31, с. 358-361), Лі Баньбан (袁金群, 2010, 31, с. 358-361), Юй Сюеї (袁金群, 2010, 31, с. 358-361), Лей Юнь (雷云, 2008, 7, с. 78-80), Ші Вейцзюань (施伟娟, 2006, 5, с. 79-81) та інші. Вони просувають «зелену» освіту, будують «зелений» університет

і вирощують спеціалістів професіоналів з екологічним світоглядом, а також мають глибоке і систематичне розуміння походження, сенсу та характеристик «зеленої концепції» (绿色理念).

Сучасна екологічна концепція природи в КНР сформувалася на основі осмислення спільнотою глибини та небезпеки глобальної екологічної кризи та базується у теоретичних побудовах на знанні результатів останніх досягнень екологічної науки. Екологічна концепція керується розумінням необхідності насамперед зміни розуміння ролі людини, зміщення образу людини як підкорювача природи на рівнозначного члена природної спільноти, за екологічну рівність людини та інших компонентів природи, за узгоджений розвиток та коєволюцію поміж людством та всією природою загалом. Затвердження екологічного погляду на природу є важливою філософською основою для теорії та стратегії сталого розвитку. Китайська традиційна етика підкреслює «єдність неба і людини», «людей і речей», розглядаючи всесвіт як органічне ціле, в якому людство прагне гармонійних відносин з усім, що існує на небі та землі (张晓红, 2003, 1, с.24-25). Цей органічний погляд на природу інтуїтивно вловлює цілісну картину взаємодії людини та природи та має спільне з загально-екологічним поглядом на природу, який базується на здобутках сучасної екологічної науки та інших базових і не тільки галузях природничих наук. Однак слід нагадати, що через глибину наукового поля дослідження та велику кількість різних наукових галузей та відповідно фахівців, створення сучасної наукової теорії структури екосистем не набуло бажаної системності та логічності, питання розуміння функцій та різноманітних складних законів у природі та системі технології – природа розуміння процесів, як і передбачення та прогнозування може бути лише пасивним. Серед українських науковців до питання сталого розвитку та кола екологічних та футурологічних досліджень ми можемо навести імена та праці таких науковців, як Т.В. Гардашук (Гардашук, 2004), (Гардашук, 2001), (Кисельов, Гардашук, Іщенко, & Грабовський, 2018), Годзь (Годзь, 2021), (Годзь, 2022) та ін.

«Єдність людини і природи», до якої ми прагнемо сьогодні, – це повернення до відносин між людиною та природою в умовах існування індустріальної цивілізації та екологічної ситуації з низкою криз, що загрожують виживанню людства (常新 史耀媛, 2003, 2). Сучасні китайські науковці враховуючи китайський та світовий

філософський та науковий досвід просувають «зелену» освіту, будують «зелений» університет і навчають нові покоління студентів та інженерів з високими екологічними якостями, а також мають глибоке і систематичне розуміння походження, сенсу та характеристик «зеленої концепції» (绿色理念).

Аби запобігти настанню глобальної екологічної катастрофи і зберегти людську цивілізацію, насамперед слід розглянути питання про взаємини між людьми та природою з погляду філософії та змінити уявлення про відповідну концепцію природи, аби створити екологічну концепцію, сумісну зі стійким розвитком. Слід нагадати, що сучасна екологічна концепція природи сформувалася на основі нового осмислення феномену глобальної екологічної кризи та знань, які сформовані на базі останніх досягнень сучасної науки. Екологічні знання тепер надають розуміння вектору зміну ролі людини, перетворення її з підкорювача природи на її рівноцінного з природою члена, за екологічну рівність людини та інших компонентів природи, за узгоджений розвиток та коєволюцію людини та природи. Затвердження екологічного погляду на природу є важливою філософською основою для теорії та стратегії сталого розвитку. Китайська традиційна етика підкреслює «єдність неба і людини», «людей і речей», і розглядає Всесвіт як органічне ціле, в якому людство прагне гармонійних відносин з усім, що існує на небі та землі (张晓红, 2003, с. 24-25). Ідея «єдності неба і людини» включає збереження порядку самої природної системи і повагу права живих видів на існування, а також турботу про інші неживі природні системи (张青民, 2007. 1). Цей органічний погляд на природу інтуїтивно вловлює цілісну картину взаємодії людини та природи та має щось спільне з екологічним поглядом на природу, що базується на екології та інших сучасних природничих науках. Однак через відсутність сучасної наукової теорії структури екосистем, їх функцій та різноманітних складних законів глибоке розуміння може бути лише пасивним, виходячи із загальної адаптації до природних екологічних законів, використання на місцях накопиченого досвіду екологічних знань для досягнення більш примітивного стану «єдності людини та природи». «Єдність людини і природи», до якої ми прагнемо сьогодні, – це повернення до відносин між людиною та природою в умовах хрещення індустріальної цивілізації та екологічної ситуації, що

загрожує виживанню людства (常新史耀媛, 2003. 2).

Це вимагає від нас всебічного та глибокого розуміння законів біосфери та складного механізму взаємодії людини та природи на основі активної адаптації до екологічних законів не лише для використання наукової екологічної теорії на користь виживання та розвитку людства, а й для відновлення та перебудови гармонійних відносин між людиною та природою, зруйнованих індустріальною цивілізацією, у прагненні до синергетичної еволюції людини та природи на більш високому рівні взаємодії. Тому для формування екологічного погляду на природу, сумісного зі стійким розвитком, необхідно глибоко вивчити екологічну етичну думку «єдності неба та людини» у традиційній культурі та інтерпретувати її з урахуванням сучасних наукових знань про складність, приймаючи співіснування людини та світу природи як ціннісну орієнтацію, та розвивати продуктивні сили, орієнтуючись на взаємодію людського суспільства та світу природи, встановлювати екологічні виробничі відносини та економічну систему, щоб сприяти розвитку людських поколінь. Економічна система, таким чином, сприяє наступності людських поколінь та сталого розвитку соціальних та природних систем.

Важлива перспектива «зеленої» філософії – розглядати світ як складне органічне ціле. У цій величезній системі людина – незалежна соціальна істота, яка підпорядковується соціальним законам; водночас він залежить від природних істот, що підкоряються природним законам. Природа – це вид інструментального існування, має практичну цінність для людини, а й вид споконвічного і природного існування, має внутрішню цінність. Розвиток може бути розглянутий лише в контексті цілісного відношення суспільство – природа. Іншими словами, розвиток – це поняття, що характеризує функцію соціоприродних відносин та має цілісне, ендогенне та інтегральне значення (年中国可持续发展战略报告.北京: 科学出版社 1999, с.119). Інтегральна свідомість не заперечує цінності та мобільності людини, але водночас утверджує цінність та автономність природи; він коригує поділ і конфронтацію між людиною та природою, викликану параною раціонального бачення, і бачить загальний інтерактивний взаємозв'язок між ними. Вона виправляє поділ та конфронтацію, і бачить спільну взаємодію між ними. Вона розглядає навколишнє середовище

та розвиток як єдине ціле в органічній системі, спільно утвореній «небом, землею та людиною», забезпечуючи тим самим гарантію стійких та гармонійних відносин між людиною та природою.

Досі небагато людей чітко визначили значення «зеленої концепції» (绿色理念) і цей концепт продовжує формуватися та наповнюватися різноманітними сенсами та змістом. Професор У Цзіся з Університету Сучжоу у роботі «Дослідження зеленої філософії філософії управління» дає визначення «зеленої філософії» (绿色哲学). «На основі світогляду органіцизму, екологічної філософії та холізму, а також теорії сталого розвитку, яка спирається на сутність сучасної, створюється і розгортається базова філософія, яка виходить за рамки традиційного світогляду і цінностей» (吴继霞, 2002, с.16-19).

Як вид ідеології та філософської концепції, «Зелена концепція (绿色理念)» означає високий ступінь узагальнення та узагальнення практики охорони навколишнього середовища, сформовану на основі екологічних та природоохоронних наук, яка орієнтована на цілісний спосіб мислення, відстоює природний погляд на природу, що добре відноситься до навколишньому середовищу, і є свого роду концепцією, яка підкреслює багатовимірний розвиток, сталий розвиток, гармонійний розвиток та узгоджений розвиток і виступає проти одного економічного зростання, сталого розвитку, гармонійного розвитку та узгодженого. Це погляд на природу, який підкреслює багатовимірний розвиток, сталий розвиток, гармонійний розвиток та скоординований розвиток, і протистоїть єдиній концепції економічного зростання, високого споживання, високого забруднення та високого руйнування. Зелена концепція освіти в інституті – це багата теоретична система, до якої входять такі поняття, як зелені цінності, зелена мораль, зелена освіта, зелена цивілізація та зелена природа.

1. Зелені цінності (绿色价值观)

«Зелені цінності» – це цінності, які розглядають речі з цілісного погляду. Зелені цінності мають на увазі, що людина не знаходиться над або поза природою; він у природі (袁金群, 2010, с. 358-361). Ми є частиною природи, і як вид на Землі ми набагато більш конкурентоспроможні, ніж інші види, завдяки нашій здатності використовувати мову та символи, а також створювати науку та технології. Однак це не означає, що люди можуть довільно поводитися з природою та іншими видами (张运增, 2001.с.70). У процесі економічного розвитку, щоб постійно

задовольняти зростаючі матеріальні та духовні потреби людей, необхідно поважати природний екологічний закон та правильно розуміти його цінність як необхідну умову (袁金群, 李邦邦, 余学义, 2010). Можна сказати, що «зелена» цінність добре розкриває відносини між людиною та природою та допомагає студентам коледжу сформувати концепцію правильного ставлення до природи.

2. «Зелена мораль» (绿色道德观)

«Зелена мораль» є сучасною моральною якістю, станом особистості, орієнтованим на майбутнє. Традиційне моральне світогляд майже завжди залишається на міжособистісному рівні, приймаючи як виховний орієнтир вміння ладити з іншими, поводитися з природою і прагнути до щасливого спільного життя. На відміну від цього, переважна більшість наших навчальних програм, пов'язаних із моральним вихованням, спрямовані на те, щоб змусити учнів прийняти встановлені та визнані моральні цінності та переконання (雷云, 2008, с. 78-80). Така мораль зазвичай використовується у поведінці соціальної взаємодії і не може бути реалізована на практиці взаємодії з природою. Зелена мораль, навпаки, пропагує дружлюбне ставлення до природи, повагу до неї, хороше ставлення до неї і життя в гармонії з нею, ставлення до навчання з відкритим серцем, приймаючи природу як вчителя, дотримуючись законів природи і цінуючи красу природи, і ставлення до відповідної доброти, зближуючись із природою, будучи вдячною природі, захищаючи природу та оптимізуючи природу. Вона несе в собі історичну місію відкриття екологічної свідомості людини, розвитку її екологічного етичного потенціалу, створення екологічного духу людини та регулювання її екологічної поведінки.

3. Концепція «зеленої» освіти (绿色教育观)

Концепція такої освіти полягає у вихованні та формуванні характеру, переконань та поведінки людини відповідно до моральних принципів та норм конкретної епохи та конкретного суспільства. З розвитком суспільства та науково-технічним прогресом управління студентами, орієнтоване на людину, стане неминучою тенденцією, необхідною для поглиблення реформи освіти та вирощування талантів (施伟娟, 2006. с.79-81). Зелений погляд на освіту – це і погляд на освіту, що відповідає потребам людини, включаючи необхідність приділяти увагу новим прагненням, таким як якість життя та навколишнє середовище, та необхідність оновити новий образ

морального виховання у нову епоху. Це чинило запеклий вплив на традиційний погляд на освіту і кинуло всебічний виклик керівній ідеології освіти. Тільки під керівництвом перетвореної ідеології зеленої вищої освіти зелені таланти, вирощені в режимі зеленого навчання, можуть забезпечити деякі можливі шляхи для реалізації зеленого суспільства у 21 столітті (侯爱荣, 2010, с.54), інших людей, соціально-економічні та екологічні інтереси суспільств та націй, права людини, інші види та умови життя на планеті.

4. «Зелена цивілізація» (绿色文明观)

Концепція «зеленої цивілізації» – це нова концепція цивілізації після осмислення індустріальної цивілізації – «концепція екологічної цивілізації», яка є цивілізаційною концепцією сталого розвитку, в якій люди живуть у гармонії з природою і коеволюціонують. Вона висуває нові вимоги до матеріальної, духовної, політичної та соціальної цивілізації людського суспільства. На рівні матеріальної цивілізації необхідно відмовитися від вкрай руйнівного, вкрай забруднюючого та вкрай природоспоживаючого способу виробництва та «матеріалістичного» способу життя, створити зелені технології та зелену енергію, щоб забезпечити гармонійне співіснування людини та природи; на рівні духовної цивілізації необхідно відмовитися від культури поневолення природи та ідеї панування людини над природою та перебудуватися на культуру поваги до природи.

На рівні духовної цивілізації необхідно відмовитися від культури підкорення природи та ідеї панування людини над природою, перебудувати зелену культуру поваги до природи та перетворення її на друга, а також пропагувати цінність гармонійної спільноти між людиною та природою. На рівні соціальної цивілізації ми маємо виступати за встановлення справедливого та гармонійного громадського порядку, протистояти приватизації суспільних інтересів, усунути неогрунтовану експлуатацію людини людиною та природою та справді реалізувати гармонію між людиною та природою.

5. «Зелена концепція» природи (绿色自然观)

«Зелена концепція» природи – це концепція природи в сенсі екологічної етики, яка не тільки задовольняється статичним описом, але й ґрунтується на виявленні глибинних причин забруднення навколишнього середовища та екологічної кризи, а також виявляється у самооцінці та турботі про негативні наслідки, і якомога раніше

здійснює попередній контроль (李良美, 2005, с.47-51). Знову ж таки, зелений погляд на природу вважає, що природні екологічні ресурси мають цінність. Вони мають як вимірну економічну цінність, а й незмірну внутрішню цінність, що є «природою природи», та її існування залежить від волі людини. У цьому полягає глибинна основа подвійного повороту «зеленого» погляду на природу та етичного повороту. По-перше, «зелений» погляд на природу розглядає природні ресурси як кінцеві. Це відображається в обмеженості доступності, виробництва природних ресурсів та здатності до самоочищення. По-друге, «зелений» погляд на природу розглядає природні ресурси як власність. Зелена концепція природи стверджує, що кожен суб'єкт власності має автономію у використанні тієї частини природних ресурсів, яка йому належить, і що природні ресурси мають експлуатуватися якнайбільше можливо.

Висновки: таким чином, «сталість розвитку» як головний чинник втілює в собі головну суть та цілі «зеленої філософії». Зелена філософія вищої освіти приділяє велику увагу питанню збереження довкілля та екосфери. Зелена концепція фокусується на балансі між розвитком сучасної людини та розвитком наступних поколінь та приймає цінність виживання людини як вищу турботу та формує у нових генерацій спеціалістів розумне ставлення до співвідношення між споживчою цінністю природного світу та цінністю навколишнього середовища. Якщо виживання людини приймається як кінцевий мірило з метою оцінки її поведінки, ми не можемо ні необмежено перетворювати і грабувати природний світ, ні повністю заперечувати необхідність споживання і перетворення людиною природного світу. Щоб досягти єдності цих двох понять, необхідно знайти точку їхнього оптимального поєднання (刘福森, 2003, с.6-10). З точки зору «зеленої» концепції, такою точкою поєднання має стати загальний «стійкий розвиток» людини та природи. Розвиток людини у відриві від сталого розвитку природи може бути по-справжньому стійким. Сстійкий розвиток, який враховує лише міжпоколінські інтереси людини та ігнорує міжвидові інтереси людини та природи, зрештою нестійкий. Таким чином, ми маємо приділяти увагу не лише інтересам нинішнього покоління, а й майбутнього; ми маємо як самі стійко виживати, а й забезпечувати сталий розвиток нашої планети, це «переорієнтація» екологічної освіти, або скоріше маємо сказати, що це переорієнтація всієї освіти (黄宇, 2010,

№ 5, с. 10). Тому, впроваджуючи «зелені» концепції у вищу освіту, слід широко пропагувати та навчати студентів університетів регулювати та стандартизувати нашу екологічну практику

відповідно до потреби у стійкому виживанні та розвитку людини, щоб люди могли співіснувати з природою протягом багатьох поколінь та процвітати в умовах стійкого розвитку обох сторін.

Список використаних джерел

Гардашук Т. В. Сучасні трансформації екологічної освіти: збірник наукових праць Всеукраїнської екологічної конференції. *Карпатська конвенція на шляху до реальності. Створення передумов для реалізації гнучких механізмів Кіотського протоколу. Екологічна освіта для сталого розвитку* / За ред. О. І. Бондаря, І. В. Медведенко. Київ : 2004. С. 179.

Гардашук Т. В. Сучасний екологізм: теоретичні засади та практичні імплікації. *Практична філософія* 2021. №1. С. 146-157.

Годзь Н. Б. Аналіз проблем екологічної освіти у дискурсі «Екологічна футурологія». *Освіта і людина: сучасні виклики та актуальні практики: матеріали Міжнародного науково-практичного семінару (26 лютого 2021 р.)* / ред. кол. О. О. Дольська, А. В. Кіпенський, Я. В. Тарароев [та ін.]. Харків : НТУ «ХПІ», 2021. С. 12-13.

URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/51167>

Годзь Н. Б. Філософські рефлексії на питання дистанційної освіти та дистанційного навчання. *Організація та функціонування Е-освіти в умовах викликів та ризиків у сучасному глобалізованому світі: практичні студії* : матеріали міжнар. наук.-метод. Семінару (5 травня 2022 р.) / гол. ред. О. О. Дольська ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : НТУ «ХПІ», 2022. С. 11-13.

URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/57122>

Феномен життя у сучасному філософському дискурсі: монографія / Кисельов М. М., Гардашук Т. В., Іщенко Ю. А., & Грабовський С. І. Ніжин : Лисенко М.М., 2018. 296с.

余正荣. (2002). 中国生态伦理传统的诠释及重建. 北京: 人民出版社361.

张晓红. (2003). 树立生态文明的新理念. 社会主义研究. 1. 24-25.

张青民. (2007). 生态文明: 社会主义和谐社会的基石. 理论导刊. 1. 5-7.

李良美. (2005). 生态文明的科学内涵及其理论意义. 毛泽东邓小平理论研究. №1. 47-51.

常新 史耀媛. (2003). 儒家生态伦理观的理性解读及其重建. 唐都学刊. 2. 125-128.

吴继霞. (2002). 管理哲学绿色理念之探讨. 苏州大学学报: 哲学社会科学版. 4. 16-19.

张运增. (2001). 绿色大学的涵义. 浙江万里学院学报. №1. 70.

袁金群, 李邦邦, 余学义. (2010). 论绿色价值观. 技术与创新管理. 31. 358-361.

雷云. (2008). 培养道德情感: 高校德育教学改革的一个重点. 大理学院学报. 7(7). 78-80.

施伟娟. (2006). 以人为本的管理模式是新时期高校学生管理的必然选择. 大理学院学报. 5. 79-81.

侯爱荣. (2010). 高等教育之绿色审视与反思. 江苏高教. 3. 54-56.

刘福森, 曲红梅. (2003). “环境哲学”的五个问题. 自然辩证法研究 9. 6-10.

黄宇. (2010) 可持续发展视野中大学面临的挑战与责任. 教育文化论坛. 5. 5-12.

年中国可持续发展战略报告. 北京: 科学出版社 (1999). 119-120.

References

Hardashuk T. V. (2004). Suchasni transformatsii ekolohichnoi osvity: zbirnyk naukovykh prats Vseukrainskoi ekolohichnoi konferentsii. Karpatska konventsia na shliakhu do realnosti. Stvorennia peredumov dla realizatsii hnuchkykh mekhanizmv Kiotskoho protokolu. Ekolohichna osvita dla staloho rozvytku / Za red. O. I. Bondaria, I. V. Medvedenko. Kyiv. 179.

Hardashuk T. V. (2021). Suchasnyi ekolohizm: teoretychni zasady ta praktychni implikatsii. Praktychna filosofia. 1. 146-157.

Godz N. B. (2021). Analiz problem ekolohichnoi osvity u dyskursi «Ekolohichna futurolohiia». Osvita i liudyna: suchasni vyklyky ta aktualni praktyky: materialy Mizhnarodnoho naukovykh praktychnoho seminaru (26 liutoho 2021 r.) / red. kol. O.O. Dolska, A.V. Kipenskyi, Ya.V. Tararioev [ta in.]. Kharkiv : NTU «KhPI». 12-13.

URL : <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/51167>

Godz N. B. (2022). Filozofski refleksii na pytannia dystantsiinoi osvity ta dystantsiinoho navchannia. Orhanizatsiia ta funktsionuvannia E-osvity v umovakh vyklykiv ta ryzykiv u suchasnomu hlobalizovanomu sviti: praktychni studii : materialy mizhnar. nauk.-metod. Seminaru (5 travnia 2022 r.) / hol. red. O. O. Dolska ; Nats. tekhn. un-t «Kharkiv. politekhn. in-t». Kharkiv : NTU «KhPI». 11-13.

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/57122>

- Kyselov M. M., Hardashuk T. V., Ishchenko Yu. A., & Hrabovskyi S. I. (2018). Fenomen zhyttia u suchasnomu filosofskomu dyskursi: monohrafiia Nizhyn : Lysenko M. M. 296.
- She Zhengrong (2002). Interpretation and reconstruction of China's ecological ethics tradition. Beijing: People's Publishing House. 361.
- Zhang Xiaohong (2003). Establishing a new concept of ecological civilization. *Social Studies*. 1. 24-25.
- Zhang Qingmin (2007). Ecological civilization: the cornerstone of a harmonious socialist society. *Theoretical Guide*. 1. 5-7.
- Li Liangmei (2005). The scientific connotation and theoretical significance of ecological civilization. *Research on Mao Zedong and Deng Xiaoping Theory*. 1. 47-51.
- Chang XinShi Yaoyuan (2003). Rational interpretation and reconstruction of Confucian ecological ethics. *Tangdu Academic Journal*. 2. 125-128.
- Wu Jixia (2002). Discussion on the green concept of management philosophy. *Journal of Suzhou University: Philosophy and Social Sciences Edition*. 4. 16-19.
- Zhang Yunzeng (2001). The meaning of green university. *Journal of Zhejiang Wanli University*. 1.70.
- Yuan Jinqun, Li Bangbang, Yu Xueyi (2010). On green values. *Technology and innovation management*. 31. 358-361.
- Lei Yun (2008). Cultivating moral emotions: a key point in the reform of moral education teaching in colleges and universities. *Journal of Dali University*. 7. 78-80.
- Shi Weijuan (2006). People-oriented management model is an inevitable choice for college student management in the new era. *Journal of Dali University*. 5.79-81.
- Hou Airon (2010). Green review and reflection on higher education. *Jiangsu Higher Education*. 3. 54-56.
- Liu Fusen, Qu Hongmei (2003). Five issues in "environmental philosophy". *Research on the Dialectics of Nature*. 19. 6-10.
- Huang Yu (2010). Challenges and responsibilities faced by universities in the perspective of sustainable development. *Education and Culture Forum*. 5. 5-12.
- China's Sustainable Development Strategy Report (1999). Beijing: Science Press. 119-120.

ZHANG, HONGWEI – graduate student of the Department of Philosophy
of the Institute of Social and Humanitarian Technologies of the National Technical University
“Kharkiv Polytechnic Institute” (Kharkiv, Ukraine)
E-mail: zhwhsd@163.com
ORCID ID: orcid.org/0009-0008-0227-8133

THE “GREEN CONCEPT OF HIGHER EDUCATION” IN CHINA IN THE CONTEXT OF MODERN APPROACHES TO THE PHILOSOPHY OF ECOLOGY

Abstract

The article is devoted to the issue of considering the concept of «Green Concept of Education» in the general education system of the People's Republic of China. It is emphasized that one of the important steps to prevent new environmental problems in this direction is the development and promotion of the «green» concept as an important state initiative to preserve the country's ecosystem. The purpose and objectives of the article are to review the main works of modern Chinese scholars on the understanding and development of the “green concept” in Chinese educational institutions. Research objectives: 1) to reveal the main concepts of the formation of modern environmental views in Chinese philosophy; 2) to analyze the meaning of the “green concept” as part of modern Chinese culture; 3) to reveal the connection of the “green concept” with the traditional understanding of the Image of Nature in Chinese philosophy as a traditional part of human life; 4) to argue for environmental newly formed concepts and their importance in the shared responsibility of the whole world for environmental problems. The purpose and objectives of the study are aimed at continuing the scientific review of current research among philosophical, educational and environmental fields of science on the concepts of “nature” and “image of nature” in modern world and Chinese philosophy. Taking into account modern knowledge and in order to prevent the occurrence of a global ecological disaster and above all to preserve human civilization together with economic and ecological development, it is time and appropriate opportunities to consider the question of changing the relationship and relationship between people and nature, since the general system of philosophy's view of the corresponding concept of nature has changed. the community is on a difficult but necessary path on which, compatible with sustainable development, steps will be taken gradually to overcome the problems of existence and preservation of biodiversity. That is why the traditional worldview is important to take into account when building ecological concepts. Quite often, the «new» is the forgotten «old» – namely, harmony and respect for nature, which is always a historically formed and nationally colored perception of the surrounding world. It should be recalled that the modern ecological concept of nature was formed on the basis of a new understanding of the phenomenon of the global ecological crisis and knowledge formed

on the basis of the latest achievements of modern science. A «green» ecological view of the environment is an important philosophical basis for the theory and strategy of sustainable development. It should be recalled that Chinese traditional ethics emphasize the «unity of heaven and man» and consider the universe as an organic whole. The idea of unity also includes preserving the order of the natural system itself, as well as caring for other inanimate natural systems.

Key words: nature, image of nature, natural humanism, environment, Chinese philosophy, modernism, postmodernism, «green concept».

© The Authors(s) 2024

This is an open access article under

The Creative Commons CC BY license

Received date 09.07.2024

Accepted date 15.07.2024

Published date 09.08.2024

How to cite: Чжан, Хунвей. «Зелена концепція вищої освіти» у Китаї в контексті сучасних підходів до філософії екології. Humanities studies: Collection of Scientific Papers / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia : Publishing house “Helvetica”, 2024. 20 (97). P. 148–155.

doi: <https://doi.org/10.32782/hst-2024-20-97-17>